

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 2 czerwca 1951 r.

w sprawie zasad i trybu postępowania w przypadkach udzielania żołnierzom w czynnej służbie wojskowej oraz członkom rodzin żołnierzy zawodowych pomocy lekarskiej przez cywilną służbę zdrowia.

W związku z §§ 9—11 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 stycznia 1951 r. w sprawie pomocy lekarskiej dla żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 62) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie niniejsze normuje udzielanie pomocy lekarskiej przez cywilną służbę zdrowia:

- 1) żołnierzom zawodowym oraz żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia rezerwy lub inną czynną służbę wojskową,
- 2) członkom rodzin żołnierzy zawodowych — uprawnionych do wojskowej pomocy lekarskiej,
- 3) członkom rodzin żołnierzy zawodowych — nie uprawnionych do wojskowej pomocy lekarskiej, którzy nie korzystają z pomocy w ramach ubezpieczeń społecznych.

§ 2. 1. Członkami rodziny żołnierzy zawodowych uprawnionymi do wojskowej pomocy lekarskiej są:

- 1) żona lub niezdolny do zarobkowania mąż,
- 2) dzieci własne, dzieci przysposobione, dzieci ofiar wojny przyjęte na wychowanie, pasierby i będące na wyłącznym utrzymaniu żołnierza wnuki — do ukończenia 16 roku życia, a jeżeli kształcą się w szkołach — do ukończenia 21 roku życia, w razie zaś odbywania studiów w szkołach wyższych — do ukończenia 24 roku życia oraz bez względu na wiek, jeżeli są niezdolne do zarobkowania i pozostają na wyłącznym utrzymaniu żołnierza,
- 3) rodzice żołnierza zawodowego pozostający na wyłącznym utrzymaniu żołnierza, jeżeli są niezdolni do zarobkowania z powodu stanu zdrowia lub podeszłego wieku i nie mają z innego tytułu uprawnień do bezpłatnego leczenia,
- 4) inne osoby pozostające na wyłącznym utrzymaniu żołnierza, jeżeli prawo to zostało im przyznane przez Ministra Obrony Narodowej w drodze zarządzenia albo jeżeli osoby te zostały uznane za członków rodziny w myśl art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 40).

2. Członkami rodziny żołnierzy zawodowych — nie uprawnionymi do wojskowej pomocy lekarskiej (§ 1 pkt 3) są rodzice małżonka żołnierza oraz rodzeństwo żołnierza bądź jego małżonka, jeżeli zamieszkują z żołnierzem we wspólnym gospodarstwie domowym i są na jego wyłącznym utrzymaniu.

§ 3. Jeżeli w miejscowości, w której żołnierz pełni służbę, nie ma lekarza wojskowego oraz w przypadkach nagłego zachorowania i w innych uzasadnionych przypadkach, jeżeli ze względu na stan zdrowia korzystanie z wojskowej pomocy lekarskiej jest niemożliwe lub utrudnione, cywilna służba zdrowia obowiązana jest udzielać świadczeń osobom wymienionym w § 1 pkt 1 i 2 — w ramach pomocy zamkniętej i otwartej (bez protezowania) — a w razie obłożnej choroby również w domu chorego.

§ 4. Na leczenie szpitalne kierować należy osoby wymienione w § 1 pkt 1 i 2 przede wszystkim do szpitali wojskowych. Jedynie w przypadkach nagłych lub w razie niezdolności do transportu można kierować

chorych do najbliższego szpitala będącego zakładem społecznym służby zdrowia.

W skierowaniach do szpitala niewojskowego zaznaczyć należy „uprawniony do bezpłatnego leczenia z tytułu uprawnień do wojskowej pomocy lekarskiej“.

§ 5. 1. W przypadkach określonych w § 3 leki przepisane przez lekarza cywilnej służby zdrowia wydają osobom wymienionym w § 1 pkt 1 i 2 apteki społeczne — bez pobrania opłaty od osoby uprawnionej, jeżeli w danej miejscowości nie ma apteki wojskowej. Recepty zawierać powinny: imię, i nazwisko chorego (bez podawania stopnia wojskowego), Nr jednostki wojskowej, a dla uprawnionych do wojskowej pomocy lekarskiej członków rodzin — także stopień pokrewieństwa z żołnierzem (np. „żona żołnierza zawodowego“). Na receptach należy zaznaczyć „MON — na koszt wojska“.

2. Ponadto w miejscowościach, w których nie ma aptek wojskowych, apteki społeczne wydawać będą bez pobrania opłat leki osobom wymienionym w § 1 pkt 1 i 2 na podstawie recept lekarzy wojskowych zaopatrzonych w pieczęć okrągłą jednostki wojskowej i wypełnionych w sposób podany w ust. 1.

§ 6. W miejscowościach, w których jest lekarz wojskowy, a nie ma wojskowych zakładów leczniczych mogących przeprowadzić badania specjalistyczne bądź dokonać badań laboratoryjnych, prześwietleń i zdjęć rentgenowskich itp., zakłady społeczne służby zdrowia dokonywać będą tych badań na zlecenie lekarza wojskowego.

§ 7. Udzielanie świadczeń osobom wymienionym w § 1 pkt 1 i 2 następuje na podstawie skierowania wydanego przez właściwą jednostkę wojskową, a w miejscowościach, w których nie ma garnizonu wojskowego — na podstawie legitymacji wydanej przez władze wojskowe lub zaświadczeń władz wojskowych o uprawnieniu do korzystania z wojskowej pomocy lekarskiej.

§ 8. W ramach świadczeń udzielanych przez cywilną służbę zdrowia nie wydaje się osobom wymienionym w § 1 pkt 1 i 2 środków pomocniczych jak: okulary, pasy, wkładki ortopedyczne, protezy itp.

§ 9. 1. Koszty wynikłe z tytułu udzielonych wyżej świadczeń nie będą refundowane z wyjątkiem kosztów wydanych leków (§ 5).

2. Całkowity koszt leków, wydanych osobom uprawnionym do wojskowej pomocy lekarskiej, ponosi wojsko.

3. Zasady regulowania należności za leki i środki opatrunkowe określi umowa zawarta między Ministerstwem Obrony Narodowej a przedsiębiorstwem państwowym „Centrala Aptek Społecznych“.

§ 10. 1. Członkom rodzin żołnierzy zawodowych nie uprawnionym do wojskowej pomocy lekarskiej (§ 1 pkt 3), jeżeli odpowiadają warunkom wymienionym w § 2 pkt 2, przysługuje prawo do świadczeń przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa w zakresie i na zasadach przewidzianych w tych przepisach dla członków rodzin ubezpieczonego.

2. Udzielanie osobom wymienionym w ust. 1 świadczeń przez zakłady społeczne służby zdrowia następuje na podstawie zaświadczenia dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy pełni służbę. Zaświadczenie to powinno zawierać stwierdzenie stopnia pokrewieństwa lub powinowactwa tych osób względem żołnierza zawodowego (brat, siostra, ojciec lub matka małżonka) oraz stwierdzenie uprawnienia do korzystania ze świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia z uwagi na warunki wymienione w § 2.

§ 11. Zarządzenie niniejsze nie stosuje się do członków rodzin żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową. Udzielanie pomocy lekarskiej człon-

kom rodzin tych żołnierzy normuje instrukcja Ministrów: Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 marca 1951 r. w sprawie udzielania członkom rodzin pracowników powołanych od odbywania zasadniczej służby wojskowej świadczeń przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa (Monitor Polski Nr A-28, poz. 368).

§ 12. Tracą moc obowiązującą przepisy dotychczasowe w przedmiotach unormowanych w niniejszym zarządzeniu.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia: *J. Sztachelski*

672

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 2 czerwca 1951 r.

w sprawie zaświadczeń o uprawnieniu do korzystania ze świadczeń przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa przez żołnierzy zawodowych zwolnionych z wojskowej służby zawodowej oraz członków ich rodzin.

W związku z art. 45 i 58 dekretu z dnia 19 kwietnia 1951 r. o służbie wojskowej oficerów i generałów sił zbrojnych (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 172) zarządza się, co następuje:

§ 1. Żołnierzom zawodowym zwolnionym z wojskowej służby zawodowej oraz członkom ich rodzin przysługuje prawo do świadczeń przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa w zakresie i na warunkach przewidzianych w tych przepisach dla pracowników po ustaniu stosunku pracy oraz członków ich rodzin.

§ 2. Prawo do świadczeń określonych w § 1 przysługuje żołnierzom zawodowym zwolnionym z wojskowej służby zawodowej oraz członkom ich rodzin jedynie w przypadku, gdy prawo to w myśl przepisów szczególnych nie przysługuje im już z jakiegokolwiek innego

tytułu (pobieranie zaopatrzenia emerytalnego, zasiłków i pomocy itp.).

§ 3. Udzielanie osobom wymienionym w § 1 świadczeń przez zakłady społeczne służby zdrowia następuje na podstawie zaświadczeń władz wojskowych, które zarządziły zwolnienie żołnierza ze służby. Zaświadczenie to powinno zawierać stwierdzenie zwolnienia żołnierza zawodowego z wojskowej służby zawodowej, datę zwolnienia oraz stwierdzenie uprawnień do korzystania przez żołnierza oraz przez wymienionych w zaświadczeniu członków jego rodziny ze świadczeń określonych w § 1 a udzielanych przez zakłady społeczne służby zdrowia.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia: *J. Sztachelski*

673

INSTRUKCJA MINISTRA FINANSÓW

z dnia 8 maja 1951 r.

w sprawie wypłat i księgowego ujęcia w 1951 r. odszkodowań z tytułu ubezpieczeń losowych dokonywanych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych na rzecz państwowych i spółdzielczych jednostek gospodarczych.

Na podstawie § 1 ust. 1 pkt 8, 11 i 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 188) zarządza się, co następuje:

1. W rozumieniu niniejszej instrukcji:

- a) państwowymi jednostkami gospodarczymi są: przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa pod zarządem państwowym, centrale spółdzielczo-państwowe oraz przedsiębiorstwa zorganizowane w formie spółek prawa cywilnego lub handlowego, w których Skarb Państwa lub przedsiębiorstwa państwowe posiadają udział lub wkład wynoszący powyżej 50% kapitału zakładowego,
- b) spółdzielczymi jednostkami gospodarczymi są: spółdzielnie i centrale spółdzielni.

2. Wypłaty z tytułu odszkodowań przypadających

na rzecz ubezpieczonych państwowych i spółdzielczych jednostek gospodarczych z tytułu szkód poniesionych w środkach trwałych wskutek wypadków losowych dokonywane są przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych do banku finansującego eksploatację ubezpieczonej jednostki. Bank ten księguje powyższe kwoty na „Rachunku funduszy i rezerw“ danej jednostki (konto Nr 112), a jednostka ta na specjalnym rachunku bankowym „Fundusze i rezerwy“ (1120).

3. Banki finansujące eksploatację dokonywać będą przelewu odszkodowania:

- a) na rachunek operacyjny jednostki gospodarczej, o ile jednostka ta przedłoży dowody, że wartość nakładów potrzebnych na usunięcie poniesionej przez tę jednostkę szkody w środkach trwałych wskutek wypadków losowych mieści się w granicach 30% wartości inwentarzowej ubezpieczonego obiektu,